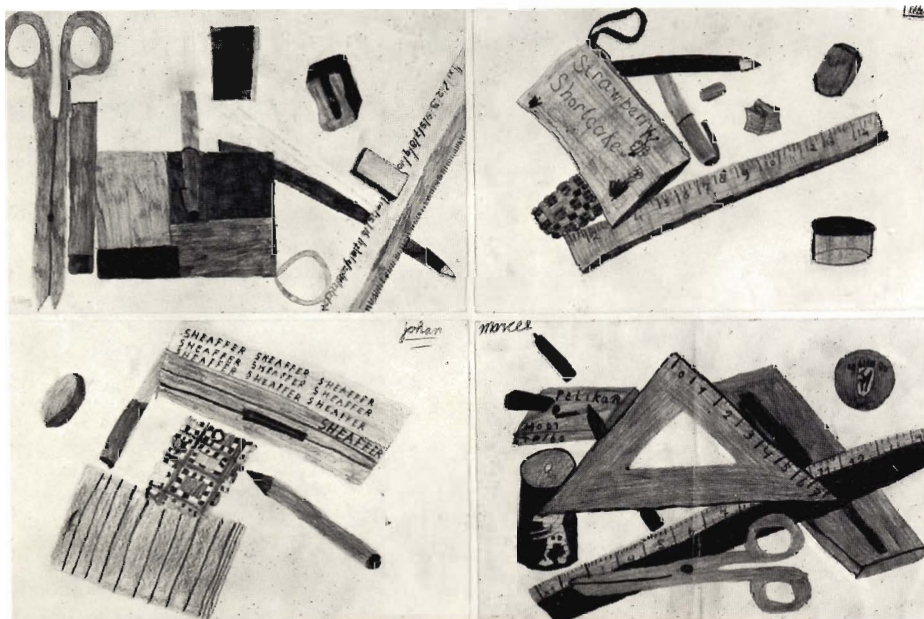

Kijk-vormen

De kinderen leren over ruimtelijke vormen en verhoudingen

Je etui, 8 jaar

onderwerp

je etui

techniek

potlood

formaat

± 16 × 25 cm of

± 25 × 32 cm

Toelichting

In de eerste les zijn de vormen letterlijk afgetast (contouren). In de tweede les zijn de weet-vormen gerelativeerd en hebben de kinderen ontdekt dat je je door beter te kijken veel meer kunt voorstellen. Ze hebben andere vormen gemaakt. In deze 3e les gaat het om het directe verband tussen zichtbare vormen en hun afbeelding. De kinderen gaan geen vormen bedenken maar observeren. Ze gaan zo natuurgetrouw mogelijk weergeven wat ze zien. Om dit niet nog moeilijker te maken dan het al is, laten we het aspect kleur buiten beschouwing. Wel wordt met potlood van licht naar donker gewerkt, omdat dit laatste de vormen versterkt. De plasticiteit, de ruimtelijkheid van voorwerpen zie je beter dankzij licht en donker.

Het resultaat van deze opdracht hangt sterk af van de beginsituatie. Als de kinderen al vaak naar de natuur en naar aanschouwing hebben gewerkt (b.v. naar aanleiding van *Natuur 1*) dan zal deze les waarschijnlijk vlot verlopen; hebben ze dat nog zelden of nooit gedaan, dan is het even wennen aan de nieuwe situatie. Studieus kijken naar de dingen vergt een bepaalde houding die je niet in één les aanleert. Naast het weergeven van de ruimtelijkheid van elk voorwerp komt in deze les ook het probleem van de verhoudingen aan de orde. T.o.v. elkaar moeten de dingen de juiste grootte krijgen. Als de voorwerpen (ongeveer) levensgroot getekend worden is dit het gemakkelijkst te controleren. Pas papierformaat aan aan de maat van de dingen. Een potlood 2B biedt voldoende mogelijkheid om diverse grijswaarden tot hun recht te laten komen.

Begeleiding

Als je iets precies wilt tekenen moet je erg goed weten hoe het eruit ziet. Zelfs al heb je bepaalde dingen heel vaak gezien, dan nog kun je ze vaak niet uit het hoofd tekenen.

Met enkele concrete voorbeelden die hierop aansluiten laten we deze les beginnen. Bijvoorbeeld met het laten tekenen van de deurknop van de schooldeur of de straatlantaarn op de stoep zonder deze eerst te laten bekijken.

De conclusie is: zonder (eerst) goed te kijken kun je niet goed tekenen.

Elk kind legt voor zich op tafel zijn etui met daarbij iets van de inhoud; bijvoorbeeld een pen, een potlood, een gum, een punteslijper. Dit alles wordt leuk uitgesteld, niet alles los van elkaar maar gedeeltelijk over elkaar heen.

De liniaal komt er ook bij te liggen (dat voorkomt gebruik ervan bij het tekenen!). Dit stilleven gaan de kinderen zo precies mogelijk weergeven.

Eerst de globale vormen en de richtingen. Er worden nog géén details getekend! Let op de verhoudingen. Past die pen wel in dat etui? Hoelang is die liniaal eigenlijk! Is die viltstift niet veel te dik? Iedereen controleert en verbetert. Pas als alles er goed op staat gaan we de dingen portretteren. Alles komt nu aan bod, van de tandjes van de ritssluiting tot de millimeterstreepjes op de liniaal.

De leerkracht komt ogen en handen tekort om elk kind op tijd te kunnen helpen. Er wordt deze keer niets verzonnen, we tekenen alleen wat ook echt te zien is.

Met het 2B-potlood worden de verschillen in licht en donker weergegeven met diverse grijstinten. Ziet er ook al iemand waar de schaduw zit? Is verschil in kleur hetzelfde als verschil in licht-donker?

onderwerp

flessen

techniek

oliepastel

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Op een verhoging (b.v. bijzettafeltje) staan 5 verschillende flessen. Vooral verschillend van vorm. De kleur is wat minder belangrijk, maar bij gebruik van oliepastelkrijt is gekleurd glas wel leuker (b.v. enkele kleuren groen). De flessen staan dicht bij elkaar en

overlappen elkaar gedeeltelijk. Zodoende kan ook de totaalvorm van het stilleven bekeken worden. Hoe hoog zijn alle flessen? Hoe dik? Aan de etiketten kun je mooi zien hoe rond de fles is.

Flessen, 7 jaar